

Najk

Tradičná šunka je jedlo, ktorému holduje každý druhý Toskáne.

KRAJ, KTORÝ PRESLÁV

Až šesť miest v Toskánsku patrí do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Na začiatku našej návštavy sa zastavíme v San Gimignano, v meste veží s jednotnou stredovekou architektúrou. Mesto sa volá podľa modenského biskupa Geminiana, ktorý ho zachránil pred nájazdmi v 6. storočí. Šľachtici si stavali nielen veľké paláce, ale aj obranné veže, ktorých tu bolo v 14. storočí viac ako sedemdesiat. Dnes z nich existuje už len pätnásť. Ak by ste si želali ako my vystúpiť na vrchol niektornej z veží a odtiaľ pozorovať čaronné mestečko, nepochodíte. Veže sú súkromným majetkom a miestni obyvatelia si neželajú nahliadnut do svojho súkromia. Na pešej zóne nás upútal malý obchodík so suvenírmi zobrazujúcimi Pinocchia vo všetkých veľkostiach. Aj táto preslávnená rozprávková postavička pochá-

rajšie z Talianska

ÁVILI UMELCI A VÍNO

Pohoda a pokoj, taký je život v Toskánsku.

dza z Toskánska. V historickej časti paláca, ktorý je aj naším hotelom, je v izbách starý pôvodný drevený strop a každá izba je iná, lebo sa musela prispôsobiť pôvodnej dispozícii budovy. Tešíme sa na večer, na naše blízke stretnutie s mimořiadne známou hľuzovkou.

Exportný tovar

Po taliansky tartufo, po česky lanýž a po anglicky truffle. Všetko o nej sa dozvieme z úst polovníka na hľuzovky, ako sa sami v Taliansku označujú, Cristiana Saviniho: „Naša rodina začala zbierať hľuzovku v dvadsiatych rokoch minulého storočia, ja som už zo štvrtej generácie. Tam, kde sa stretávajú provincie Pisa, Florencia a Siena, denne chodíme s našimi polovníkmi za hľuzovkami. Spolupracuje ich s nami viac ako šeststo. Hľuzovku hľadáme po celý rok. V zime zbierame

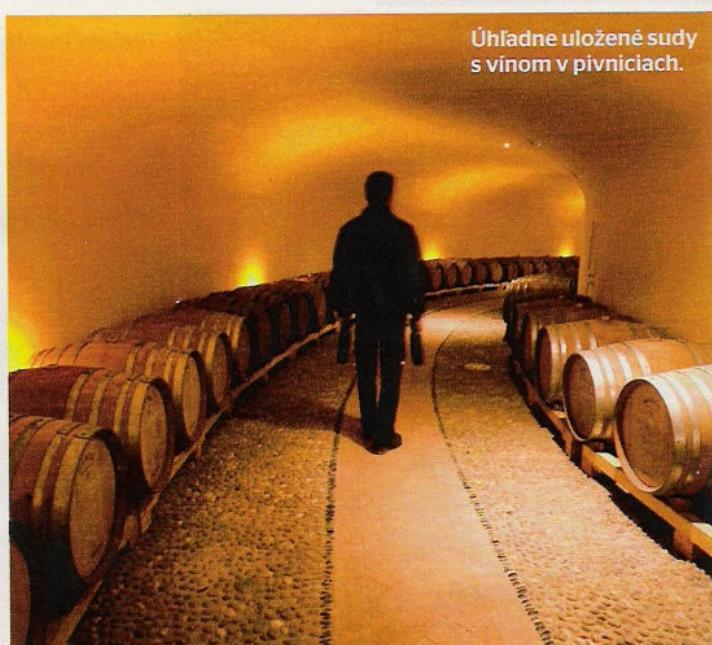
skôr čiernu a v lete bielu, tú najlepšiu. Pri jej hľadaní či „lovení“ nám pomáhajú cvičené psy. Hľadajú skôr malé, no silné psy. Hľuzovka je veľmi citlivá na čistotu pôdy, ako aj na vlhkosť, keď často prší, nájdeme ju hluboko v zemi – aj osemdesiat

centimetrov, ak je suchšie, bude už v hĺbke 20 cm. Zbierame ju do tradičnej kockovanej šatky, ktorú máme pripevnenú na páse.“ Cristiano je zapísaný aj v Guinnessovej knihe rekordov – 24. novembra 2007 našiel biele hľuzovky s hmotnosťou 1,5

kg, ktorú vydražil za rekordnú sumu – 330 000 dolárov!

Olivy a víno

Oliva, tento vzdýzelený strom, začne rodíť plody po päť rokoch od vysadenia a bohatú úrodu začne prinášať okolo dvadsaťteho roku. Najstaršie stromy môžu dosiahnuť vek až tisíc rokov. Zber úrody si majitelia vopred naplánujú podľa objednania lisovania v lisovni olivového oleja. Zo sto kíl obratých olív sa vylisuje približne desať litrov oleja. Práve počas našej návštavy sa začalo obdobie lisovania oleja. Najlepšie chutí čerstvo vylisovaný, má tmavšiu zelenú farbu, je hustejší a má silnú arómu. Ochutnali sme aj minuloročný olej, ten už mal svetlejšiu farbu a menej výraznú chut. V oleotékach môžete prejsť rýchlokurzom, ako olivový olej ochutnať. „Oliva a vinič sú dve rastliny, ktoré v cími horších →

Úhladne uložené sudy s vinom v pivničiach.

Šikmá veža v Pise.

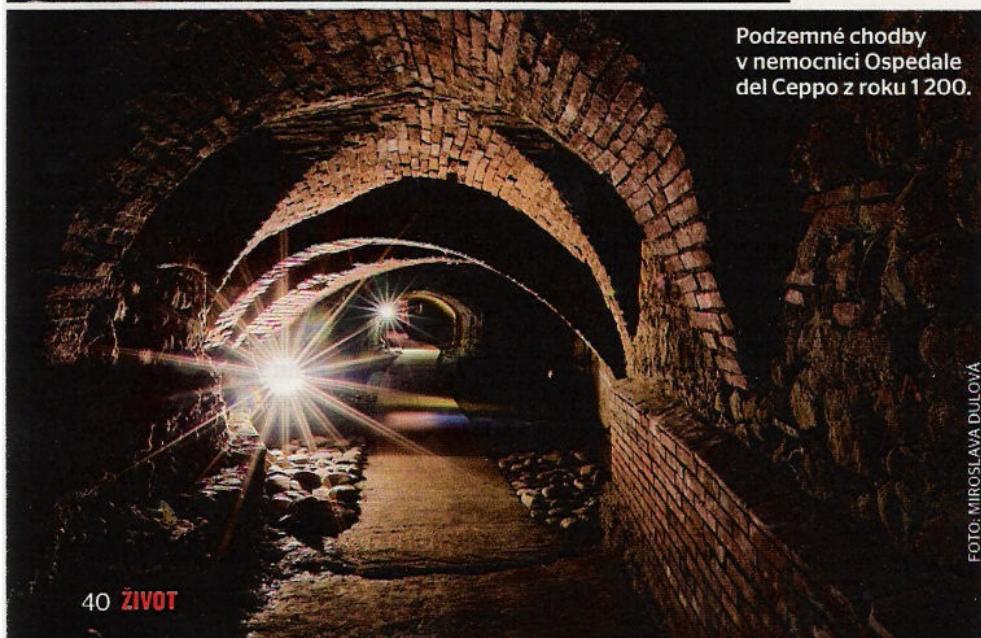

→ podmienkach rastú, tým lepšiu úrodu budú prinášať,“ povedal Francesco, nás sprievodca vinárstvom, hneď v tóvode našej návštavy v Poggio Casciano. Prezreli sme si celé vinárstvo, prešli sme aj pivnicami, v ktorých vo vyrovnaných radoch dozrieva víno v dubových sudoch. V diskusii zaznala otázka pre Francesca, prečo často vo vinohradoch na začiatku riadkov rastú šípové ruže alebo iné zasadene rastliny. Francesco odpovedal: „Sadia sa tam, lebo keď

tieto rastliny ako prvé napadnú škodcovia, vieme sa pripraviť na ich možný útok aj na vinič.“

Najstaršia nemocnica

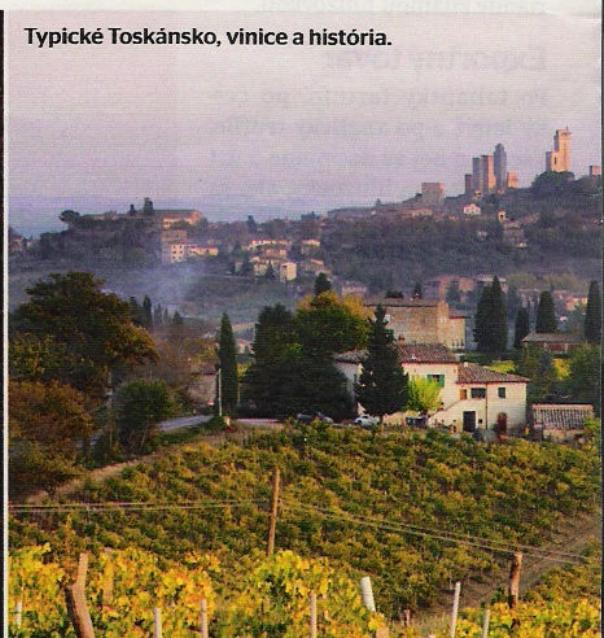
Pokračujeme do mesta Pistoia, ktoré založili Rimania v 2. storočí pred Kristom na podporu a zásobovanie armády bojujúcej s Ligúrčanmi. V Kostole sv. Andreja obdivujeme majstrovské dielo talianskeho sochára Giovanniego Pisana – kamennú kazateľnicu z roku 1301 stojacu na siedmich stípoch, jeden sa nachádza v jej

Podzemné chodby
v nemocnici Ospedale
del Ceppo z roku 1200.

Typické Toskánsko, vinice a história.

FOTO: MIROSLAVA DULOVÁ

Na hlavnom námestí v San Gimignano.

Výrobná zóna vína Chianti.

Slávna rozprávková postavička Pinocchio je takisto „Toskáneč“.

strede, dva stípy stoja na levoch a jeden na postave Atlasa. Zastavíme sa aj pred jednou z najstarších nemocník na svete Ospedale del Ceppo z roku 1 200, v sídle slávnej školy medicíny a chirurgie založenej v roku 1666. Nemocnica dodnes funguje. Na jej priečelí obdivujeme vlys s výjavmi z glazovanej terakoty od Lucu della Robbiu, avšak za tým najzaujímavejším v nemocnici sa vydávame do podzemných chodieb. Len niekoľko centimetrov pod zemským povrhom

je sprístupnená archeologická cesta v dĺžke skoro 700 metrov. Sprístupnenie katakomb je výsledkom dlhotrvajúcej štúdie umelých vodných kanálov, ktoré zabezpečovali fungovanie mesta, napríklad mlynov. Polovica chodieb leží priamo pod nemocnicou a počas prehliadky obdivujeme staré mosty a mlyny, ako aj vstup do mesta.

Síkmá veža

Byť v Toskánsku a nevidieť síkmú vežu v Pise, to sa jednodu-

cho nedá. Náš šofér a sprievodca v jednej osobe Riccardo nás informuje: „Íst si pozrieff šíkmú vežu, to nie je len tak. Ak prídeť autobusom, musíte ho zaparkovať na záhytnom parkovisku, zaplatiť parkovné sto eur a ďalej pokračovať kysadlovou dopravou. Ak idete svojím autom, nabeňte vela kilometrov, kým sa vám podarí zaparkovať.“ Riccardo však zapakuje len pári metrov od šíkmej veže. A tak sa ponáhlame, aby sme si ju odfotografovali. Kolega Peter s rodným jazykom anglickým

nadšene okamžite posiela emesku svojej dcére a s úsmevom na perách nám všetkým prečíta jej odpoved: „Otec, keď fotografuješ, tak dávaj pozor, aby si fotoaparát držal rovno!“

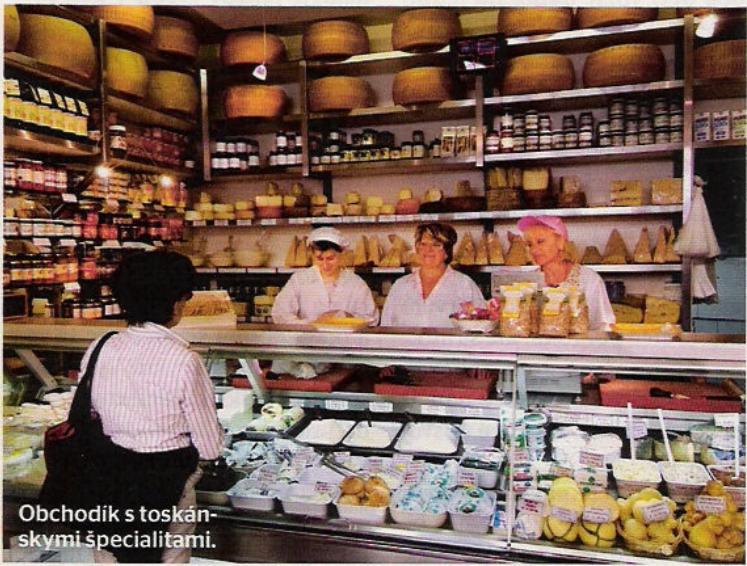
Počas cestovania po Toskánsku treba mať na pamäti skutočnosť, že väčšina cest okrem spoplatnených diaľnic má len jeden jazdný pruh v každom smere. Navyše, v Toskánsku je vela kopcov a cesty nimi prechádzajú alebo ich obchádzajú. Ak sa rozhodnete sami šoférovať, myslite na to, že budete potrebovať viac času, ako predpokladáte, a jazdite opatne. Ak mielite zahrnúť do návštevy veľké mestá, radšej sa rozhodnite pre vlakové spojenie. Do Toskánska sa dá letieť len s prestupom v Ríme a potom pokračovať do Pisie alebo Florencie. Taliansko poskytuje správny pomer medzi nádhernou prírodou, morom, zaujímavými historickými pamiatkami, vynikajúcou kuchynou doplnenou dobrými červenými vínami a má čo ponúknut aj na voľnočasové aktivity. Je sa na čo tešiť. Vitajte v Toskánsku!

MIROSLAVA DULOVÁ

FOTO: PROFIMEDIA.SK

FOTO: MIROSLAVA DULOVÁ

Obchodík s toskánskymi špecialitami.